

Sygnatura akt I C 3859/17

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 12-grudnia-2017 r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Katarzyna Michalak-Łabeńska

Protokolant: sekretarz sądowy Katarzyna Żukowska

po rozpoznaniu w dniu 12-12-2017 r. w Kaliszu na rozprawie

**sprawy z powództwa G. C., A. Z. i A. G. wspólników spółki cywilnej P.U.H. (...) s.c. z siedzibą w T.
przeciwko D. M.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego D. M. na rzecz powodów G. C., A. Z. i A. G. wspólników spółki cywilnej P.U.H. (...) s.c. z siedzibą w T. kwotę 833,54zł (osiemset trzydzieści trzy złote 54/100) wraz z umownymi odsetkami za opóźnienie w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 11 lipca 2017r. do dnia zapłaty oraz kwotę 405,27zł tytułem częściowego zwrotu kosztów procesu,

II. oddala powództwo w pozostałej części,

III. wyrokowi w punkcie I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

SSR Katarzyna Michalak-Łabeńska

Sygn. akt I C 3859/17

UZASADNIENIE

W dniu 11.07.2017 r. powodowie G. C., A. Z. i A. G. – wspólnicy P.U.H. (...) s.c. z siedzibą w T. wnieśli pozew w postępowaniu upominawczym o zasądzenie od pozwanego D. M. kwoty 2.091,27 złotych wraz z odsetkami umownymi za opóźnienie w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie za okres od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zwrot kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu powodowie wskazali, że dochodzona wierzytelność powstała w wyniku zawarcia między stronami umowy pożyczki z dnia 27.01.2016 r. na kwotę 1.000,00 zł. Ponadto powodowie wyjaśnili, iż po zaliczeniu dokonanych przez pozwanego wpłat w łącznej wysokości 320,00 zł, na dochodzone zadłużenie składają się: 1.800,00 zł – niespłacony kapitał pożyczki (w tym prowizja 800,00 zł), 53,54 zł - odsetki kapitałowe, 69,27 zł – odsetki za opóźnienie od niespłaconych w terminie rat pożyczki, 168,46 zł – odsetki za opóźnienie od zadłużenia przeterminowanego.

Zarządzeniem z dnia 27.03.2017 r. stwierdzono brak podstaw do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym.

Pozwany nie stawił się na rozprawę, nie udzielił też wyjaśnień na piśmie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powodowie - G. C., A. Z. i A. G. - prowadzą działalność gospodarczą pod firmą P.U.H. (...) s.c. z siedzibą w T..

/ umowa spółki cywilnej – k. 8 /

W dniu 27.01.2016 r. na wniosek pozwanego złożony za pośrednictwem platformy internetowej, strony zawarły umowę pożyczki gotówkowej w wysokości 1.000,00 zł. Pozwany zobowiązał się ją zwrócić wraz z prowizją w wysokości 800,00 zł oraz odsetkami umownymi w wysokości maksymalnej wynoszącymi 53,54 zł w 6 ratach miesięcznych ustalonych w harmonogramie spłaty, płatnych do 29 – go dnia każdego miesiąca poczynając od lutego 2016 r., z ostatecznym terminem spłaty do 30.07.2016 r. W razie niespłacenia jednej pełnej raty pożyczki przez okres co najmniej 30 dni powód był uprawniony do wypowiedzenia umowy pożyczki z zachowaniem 14 – dniowego okresu wypowiedzenia. Poza tym pożyczkodawca zastrzegł, iż w razie niezapłacenia raty pożyczki w terminie, niezależnie od naliczania odsetek umownych za opóźnienie w wysokości maksymalnej, zostanie wszczęte postępowanie windykacyjne, którego koszty poniesie pozwany. I tak, za wezwanie do zapłaty zastrzeżono opłatę w wysokości 20,00 zł, a za czynności windykacyjne podejmowane po wezwaniu do zapłaty – 150,00 zł, przy czym czynności windykacyjne rozumie się jako wizyty przedstawiciela pożyczkodawcy w miejscu zamieszkania lub miejscu pracy pozwanego.

/ wniosek o pożyczkę – k. 9 - 10, przelew weryfikacyjny – k. 12, potwierdzenie zawarcia umowy pożyczki – k. 13, umowa pożyczki – k. 14 – 17, podsumowanie pożyczki i harmonogram spłat – k. 18 /

Powodowie wysłali pozwanemu wezwanie do zapłaty z dnia 8.08.2016 r. opiewające na kwotę 2.031,46 zł, dotyczące zaległości w zapłacie wszystkich sześciu rat pożyczki wraz z odsetkami za opóźnienie i kosztami sześciu wezwań do zapłaty. Wezwanie to nie zostało podjęte w terminie, po czym zwrócono je do nadawcy

/ wezwanie do zapłaty wraz z potwierdzeniem nadania i zwrotu – k. 20 - 21/

Pracownik powodów w ramach windykacji należności dwukrotnie (w dniach 22.08.2016 r. i 14.09.2016 r.) udawał się do miejsca zamieszkania pozwanego, jednak go nie zastał.

/ protokół windykacyjny – k. 22 /

Pozwany zapłacił łącznie kwotę 320,00 zł, którą powodowie zaliczyli na koszty windykacji, wezwania do zapłaty oraz odsetki za opóźnienie w spłacie rat i odsetki od zadłużenia przeterminowanego.

/ okoliczność niesporna, podana przez powodów /

Pismem z dnia 8.12.2016 r., doręczonym pozwanemu w dniu 13.12.2016 r., powodowie wezwali go do zapłaty zaległości w łącznej wysokości 1.946,28 zł w terminie 7 dni pod rygorem skierowania sprawy do sądu.

/ przedsądowe wezwanie do zapłaty wraz z potwierdzeniem odbioru – k. 23 /

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o wskazane wyżej dowody, które uznał za wiarygodne.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest częściowo zasadne. Wierzytelność wynika z umowy pożyczki, zatem na pozwanym ciąży obowiązek zwrotu pożyczonej sumy, ewentualnych należności ubocznych i innych opłat wynikających z umowy. Zgodnie bowiem z art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na biorącego określoną ilość pieniędzy, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy. Zawarta między stronami umowa pod względem prawnym stanowi kredyt konsumencki w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1528) – jest to umowa o kredyt (także umowa pożyczki) w wysokości nie większej niż 255.000,00 zł albo równowartości tej kwoty w walucie innej niż polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi. Umowa o kredyt konsumencki winna zostać zawarta w formie pisemnej oraz być sformułowana w sposób jednoznaczny i zrozumiały (art. 29 ust.1 i 3). Treść umowy o kredyt konsumencki została uregulowana w art. 30 ust.1 ustawy, zgodnie z którym umowa powinna określać m.in. rzeczywistą roczną stopę oprocentowania oraz całkowitą kwotę do zapłaty przez konsumenta ustaloną w

dniu zawarcia umowy wraz z podaniem wszystkich założeń przyjętych do jej obliczenia, informacje o innych kosztach, które konsument zobowiązany jest ponieść w związku z umową o kredyt konsumencki, w szczególności opłatach, prowizjach, marżach oraz kosztach usług dodatkowych, jeżeli są znane kredytodawcy oraz warunki na jakich koszty te mogą ulec zmianie, skutki braku płatności, sposób zabezpieczenia i ubezpieczenia spłaty kredytu, jeżeli umowa je przewiduje.

Powód jest przedsiębiorcą prowadzącym działalność gospodarczą w zakresie udzielania pożyczek gotówkowych, posługującym się przy zawieraniu umów z konsumentami wzorcami umownymi. Pozwany natomiast jest konsumentem w rozumieniu ustawy, bowiem zgodnie z art. 22¹ k.c. jest osobą fizyczną dokonującą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową.

Zgodnie z art. 385¹ § 1 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie ulega wątpliwości, iż postanowienia umowy pożyczki zawieranej z pozwaną jako konsumentem nie były z nią uzgodnione indywidualnie, a na ich treść pozwana nie miała rzeczywistego wpływu, wobec tego, iż postanowienia te zostały przejęte do umowy łączącej strony z wzorca umowy zaproponowanego pozwanej jako konsumentowi przez powoda. Jak wskazuje dorobek judykatury, w tym orzecznictwo Sądu Najwyższego, za postanowienia umowne sprzeczne z dobrymi obyczajami uznać należy te, które godzą w równość kontraktową stron, a za naruszające interesy konsumenta w sposób rażący - te wykazujące nieusprawiedliwioną dysproporcję praw i obowiązków wynikających z umowy na jego niekorzyść (tak wyrok Sądu Najwyższego z 13 sierpnia 2015r., I CSK 611/14).

Za sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco naruszające interes konsumenta uznać należy uznać klauzulę umowy zastrzegającą nadmiernie wysoką prowizję pożyczkodawcy, stanowiącą 80 % kapitału pożyczki. Podmiot udzielający pożyczek ma oczywiście prawo do wynagrodzenia, zważywszy jednak na fakt, iż pobiera już maksymalne odsetki kapitałowe będące tym wynagrodzeniem, zastrzeganie dodatkowych opłat winno wynikać z kalkulacji ponoszonych przez niego kosztów. Kalkulacji tego rodzaju powód nie przedstawił, zaś zdaniem Sądu koszty powoda związane z przygotowaniem umowy pożyczki i jej obsługi (prowizja, opłata przygotowawcza, opłata administracyjna i inne opłaty tego rodzaju) nie powinny przekraczać 10 % kapitału pożyczki, co w przedmiotowej sprawie stanowi 100,00 zł.

Za godzące w dobre obyczaje i rażąco naruszające interes konsumenta należy uznać także należy klauzule umowy dotyczące opłat za wezwania do zapłaty oraz tzw. terenowe czynności windykacyjne. Koszty czynności tego rodzaju stanowią koszty działalności podmiotu udzielającego pożyczek i brak uzasadnienia dla przerzucania tych kosztów na indywidualnych klientów. Zgodnie z prawem wszelkie zobowiązania powinny być wypełniane w terminie, zaś brak dochowania terminu rodzi dla osoby opóźniającej się negatywne skutki. Przewidzianą przez ustawodawcę sankcją za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego jest obowiązek zapłaty przez dłużnika odsetek za opóźnienie. Zgodnie z art. 481 § 1 kodeksu cywilnego, obowiązek zapłaty powyższych odsetek jest niezależny od tego, czy opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik ponosi odpowiedzialność. Co więcej, odsetki za opóźnienie należą się wierzycielowi także wówczas, gdy nie poniósł on w związku z opóźnieniem żadnej szkody. Odsetki za opóźnienie co do zasady należne są w wysokości przewidzianej ustawowo, strony mogą jednakże przy zawieraniu umowy przewidzieć inną wysokość odsetek za opóźnienie - aż do wysokości odsetek maksymalnych; taką też wysokość odsetek zastrzeżono w analizowanej umowie stron. Niezależnie od obowiązku zapłaty odsetek, jeżeli opóźnienie było zawinione przez dłużnika, wówczas wierzyciel może żądać od niego naprawienia szkody wynikłej na skutek wywołanej przez niego zwłoki, na zasadzie wskazanej w art. 477 § 1 kodeksu cywilnego. Wskazane przepisy prawa w sposób dostateczny chronią wierzyciela, którego dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego. Za nieprawidłową zatem należy uznać praktykę przedsiębiorców, których działalność polega na udzielaniu pożyczek konsumentom, polegającą na obciążaniu dłużnika kosztami, z reguły określonymi ryczałtowo, poszczególnych czynności windykacyjnych. Brak jest jakiegokolwiek normy prawnej upoważniającej tego rodzaju podmioty do prowadzenia postępowania windykacyjnego, co oznacza, że może on dochodzić swoich roszczeń na zasadach ogólnych, tj. na drodze sądowej. Jest to zarazem jedyny i prawnie dopuszczalny sposób dochodzenia

roszczeń, któremu pozwany jest obowiązany się podporządkować. Z kolei koszty dochodzenia roszczeń na drodze postępowania sądowego są kompensowane zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy wyrażoną w art. 98 k.p.c., z którego to przepisu wynika, że strona przegrywająca sprawę w całości obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw. O ile więc przedsiębiorcy decydują się na prowadzenie „własnej” windykacji należności, winna ona odbywać się na ich koszt i ryzyko. Egzekwowanie należnych od klientów spłat na drodze pozasądowego postępowania windykacyjnego jest zatem wyłącznie kwestią wyboru wierzyciela, nie jest bowiem podstawową, normalną formą egzekwowania świadczeń od dłużników. Tak więc skoro wierzyciel, w przypadku nieterminowej spłaty zobowiązań swoich klientów, decyduje się na prowadzenie procedury windykacyjnej, to obowiązany jest również do pokrycia jej kosztów, zwłaszcza, gdy – jak w rozpoznawanej sprawie – za udzielenie pożyczki pobiera opłatę przygotowawczą. Obciążanie natomiast dłużnika tymi kosztami jest sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco narusza interesy konsumentów, gdyż nie są to czynności niezbędne, a koszty kontaktu z dłużnikiem mieszczą się w ramach określonego w art. 354 § 2 k.c. obowiązku współdziałania wierzyciela przy wykonaniu zobowiązania. Sąd w pełni aprobuje powyższy pogląd wyrażony m. in. przez Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z dnia 7 maja 2012 r. w sprawie sygn. akt XVII AmC 2725/10.

Z powyższych względów za nieuprawnione uznał Sąd zaliczenie wpłat dokonanych przez pozwanego (320,00 zł) na koszty wezwań do zapłaty i czynności windykacyjnych. To samo dotyczy częściowego zaliczenia tych wpłat na odsetki za opóźnienie. Co do odsetek za opóźnienie, w ocenie Sądu powód nie wykazał ich wysokości. Powód domagał się zasądzenia tych odsetek w kwotach szczegółowo podanych w pozwie, zaniechał jednak przedstawienia ich wyliczenia, co w ocenie Sądu jest równoznaczne z brakiem dowiedzenia wysokości roszczenia z tego tytułu. Wprawdzie w pozwie powód wskazał za jaki okres odsetki te zostały naliczone, nie podał jednak od jakiej kwoty i według jakiej stopy procentowej, co uniemożliwia weryfikację tych roszczeń. Dodatkowo zaniechał podania jak część tych odsetek został już przez niego uznana za spłaconą z wpłat w łącznej wysokości 320,00 zł. Z uwagi na powyższe sąd oddalił żądanie zapłaty kwot 69,27 zł i 168,46 zł .

Reasumując, Sąd uznał za zasadne obciążenie pozwanego obowiązkiem zwrotu udzielonej pożyczki(1000,00 zł) wraz z niższą opłatą przygotowawczą (100,00 zł) i odsetkami umownymi (53,54 zł) w łącznej wysokości 1.153,54 zł. Zważywszy na częściowe uregulowanie zobowiązania do kwoty 320,00 zł, Sąd uwzględnił powództwo do kwoty 833,54 zł. W pozostałej części powództwo zostało oddalone jako niezasadne.

O odsetkach za opóźnienie od zasądzonej sumy orzeczono po myśli art. 481 § 1, 2 i 2¹ k.c. zasądając je zgodnie z żądaniem pozwu.

Sąd na podstawie art. 100 k.p.c. dokonał stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu mając na względzie, iż powództwo zostało uwzględnione w 39,85 %, koszty poniesione przez powoda wyniosły 1.017,00 zł, zaś pozwany nie poniosła ich wcale.

SSR Katarzyna Michalak – Łabeńska